

Uitkomsten ontwikkelgesprek HKU Bacheloropleiding Fine Art

In oktober 2019 heeft een panel van extern deskundigen onze opleiding bezocht, en onder andere door gesprekken met studenten, docenten, vertegenwoordigers uit het werkveld, het opleidingsmanagement en de examencommissie een goed beeld gekregen van de kwaliteit van onze opleiding. We hebben mooie complimenten ontvangen van het panel en er zijn waardevolle ontwikkelpunten geformuleerd, waar we graag mee aan de slag gaan.

In juni 2020 hebben we in het ontwikkelgesprek uitvoerig kunnen spreken over een van de ontwikkelpunten die opgenomen is in het beoordelingsrapport, namelijk: *"Expliciteer hoe de opleiding zich wil positioneren en profileren ten opzichte van andere kunstvakopleidingen, andere schools binnen HKU en in het werkveld en wat zij de studenten in dit opzicht heeft te bieden en wat bij kunstvakopleidingen van andere hogescholen en de andere schools van HKU niet 'te halen' valt."* We herkenden de relevantie van dit punt van advies en zagen het ontwikkelgesprek als een kans dieper in te gaan op de vraag welke rol de maakleerlijn speelt, of kan spelen, in de profilering van onze opleiding.

Het ontwikkelgesprek is gevoerd met de voorzitter en een van de deskundigen uit het auditpanel, de directeur en onderwijskundige van HKU school Beeldende Kunst, de studieleader van onze opleiding, een aantal docenten en een medewerker van de afdeling kwaliteitszorg.

Hier volgt een beknopte samenvatting van een aantal belangrijke inzichten en vervolgvragen, opgedaan tijdens het gesprek:

- We mogen ons naar buiten toe nog duidelijker en trotser presenteren als een opleiding waar maak-gebaseerd werken voorop staat. Onze opleiding kenmerkt zich doordat wij studenten stimuleren niet met een concept of theorie te starten, maar vanuit het maken te beginnen te denken. We komen tot de conclusie dat we nog explicietere keuzes mogen maken in wat we op de afstudeertentoonstelling en website wat dit betreft laten zien. Dit laatste punt hebben we inmiddels opgepakt door de algemene introductie-tekst die aspirant-studenten lezen, te herschrijven. Hieruit komt nu duidelijker naar voren dat we in deze opleiding studenten stimuleren hun ideeën te ontwikkelen en verdiepen door middel van het maken van beeldend werk.

- We willen een explicietere uitspraak doen over de rol van onderzoek en artistic research in onze opleiding. Een panellid gaf ons het belangrijke advies alert te zijn op de neiging tot 'verantwoorden' die de opdracht tot het doen van onderzoek naar de eigen maakpraktijk soms kan oproepen. De kern van ons onderwijs is dat studenten een maakproces moeten durven opstarten zonder te weten waar ze uitkomen. De onderzoeksopdracht mag dit proces niet verstoren. Dat neemt niet weg dat je studenten moet stimuleren zo vroeg mogelijk te beginnen met het oefenen van schrijven en spreken over wat ze aan het doen zijn - als het maar niet leidt tot een 'verkrampde verifieerbare verantwoording' van stappen.

- Het valt op dat onze studenten vrij 'individueel' afstuderen en dat de focus in de afstudeerpresentatie ligt op 2D en 3D. Het is goed dat we nog eens stil staan bij de vraag hoe dat komt en wat we daar van vinden. We zien dat nieuw toegevoegde keuzemodules en de nieuwe werkplaats LAB een belangrijke stimulans kunnen zijn voor de verdere implementatie van multidisciplinariteit en crossovers in ons curriculum. Ook onze aansluiting bij de lectoraten en het expertisecentrum Creatieve Technologie zorgt voor belangrijke nieuwe inzichten in het docententeam rondom de toepassing van nieuwe technologieën en performatieve maakprocessen. Er is veel mogelijk. Waar willen we de komende tijd met name op inzetten? En hoe wordt deze gekozen richting herkenbaar in het didactische ontwerp van onze opleiding? We zetten dit vraagstuk in het tweede semester van 2020/2021 op de agenda van een studiedag.

- We zijn een meerstemmig, maar eensgezind team. Er zijn duidelijk positieve ontwikkelingen zichtbaar in de samenwerking tussen docenten en afstemming tussen modules. Een voorbeeld

is dat de theoretische leerlijn zich steeds meer toespitst op de vraag wat 'de student als maker' nodig heeft. Wel blijft het belangrijk dat we elkaar in het docententeam goed weten te vinden en samen nagaan hoe bepaalde aanpassingen in het curriculum bepaalde verschuivingen in modules teweegbrengen en hoe we elkaar daarin beter kunnen aanvullen. Ook blijft het belangrijk na te gaan hoe we werkplaatsmedewerkers - die binnen de huidige organisatiestructuur niet vanuit de opleiding aangestuurd worden - beter kunnen meenemen in onze opleidingsvisie.

- Aan het einde van het gesprek kwam ook het onderwerp diversiteit ter sprake. We typeren onszelf als een meerstemmig team, maar roepen tegelijk sterk de vraag op in hoeverre wij voldoende in staat zijn inclusief onderwijs te verzorgen. Onze studenten roepen ons wat dit betreft ook met grote urgentie tot de orde. We willen meerdere perspectieven aanbieden, maar hebben we de verschillende perspectieven wel voldoende in huis? Dit vraagstuk relateert aan het curriculum (wat onderwijzen we en hoe?), maar ook zeker aan de randvoorwaarden die daarbij horen, zoals personeelsbeleid. We zetten stappen, maar het is duidelijk dat we achterlopen en snel grotere stappen moeten zetten. Het panel adviseert ons goed in gesprek te blijven met de experts die we in huis hebben: de (internationale) studenten. Als opleiding geven we aan dat een HKU lectoraat of expertisecentrum met specifieke kennis op dit vraagstuk zou wat ons betreft niet zou misstaan.

We willen de voorzitter en de deskundige uit het auditpanel graag danken voor hun waardevolle inbreng tijdens het ontwikkelgesprek.

Het beoordelingsrapport is te downloaden via de NVAO-website:

<https://www.nvao.net/nl/besluiten/hogeschool-voor-de-kunsten-utrecht/b-autonome-beeldende-kunst>